

## بررسی ارتباط میان سبک رهبری تحولی مدیران با رفتارهای کارآفرینی کارکنان

حمیدرضا میرصفیان<sup>\*1</sup>

استادیار مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه اصفهان

تاریخ پذیرش: (۹۳/۱۲/۱۹) تاریخ دریافت: (۹۳/۰۹/۰۵)

## The Study of Relationship between Managers' Transformational Leadership Style and Employees' Entrepreneurial Behaviors

Hamidreza Mirsafian<sup>\*1</sup>

Assistant Professor of Physical Education and Sport Sciences, University of Isfahan

Received: (26 Nov 2014)

Accepted: (10 Mar 2015)

### Abstract

The aim of this study was to find the relationship between managers' transformational leadership style and employees' entrepreneurial behaviors. The method of this research was descriptive (correlation) and the total population included all of the managers and staff members employed at the Sport and Youth Organization of Isfahan Province in 1393 (N= 405). The volume of statistical sample was calculated 196 according to the Kerjcie and Morgan's method. The method of sampling was stratified random sampling since the population of the staff members employed at the Sport and Youth Departments is vary in different cities of Isfahan Province. Two reliable questionnaires for measuring the entrepreneurship and transformational leadership style (MLQ) were employed in this research. Also, the regression and correlation tests were used for analyzing the data. The results indicated that there is a positive and significant correlation between managers' transformational leadership style and staff's entrepreneurial behavior. Furthermore, it is found that managers' transformational leadership style affects the staff's innovation, interaction, risk taking and opportunity identifying factors.

### Keywords

Sport and youth organization, Transformational leadership style, Entrepreneurial Behavior

### چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی ارتباط میان سبک رهبری تحولی مدیران با رفتارهای کارآفرینی کارکنان بود. روش پژوهش، توصیفی و از نوع همبستگی و جامعه آماری شامل کلیه مدیران و کارمندان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان در سال ۱۳۹۳ که تعداد آنها ۴۰۵ نفر بود. حجم نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۱۹۶ نفر محاسبه شد که با توجه به این که جامعه آماری کارمندان ادارات ورزش و جوانان شهرستان های واقع در استان اصفهان متفاوت بود، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه ای متناسب با جامعه آماری هر اداره استفاده شد. در این پژوهش از دو پرسشنامه معتبر کارآفرینی و سبک رهبری تحولی استخراج شده از پرسشنامه چند عاملی رهبری (MLQ) استفاده شد. به منظور تحلیل استیماتی داده های بدست آمده از ابزارهای اندازه‌گیری از روشهای آماری تحلیل رگرسیون و ضرب همبستگی استفاده شد. نتایج نشان داد که همبستگی مثبت و معناداری میان سبک رهبری تحولی مدیران و رفتار کارآفرینی کارمندان ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان وجود دارد. همچنین بنابر تحلیل رگرسیون، سبک رهبری تحولی مدیران بر مؤلفه‌های نوآوری، ارتباطات، رسک پذیری، و شناسایی فرست از رفتار کارآفرینی کارمندان تأثیر دارد.

### واژه‌های کلیدی

سازمان ورزش و جوانان، سبک رهبری تحولی، رفتار کارآفرینی

\* نویسنده مسئول: حمیدرضا میرصفیان  
E-mail: Hamid.Mirsafian@gmail.com

\*Corresponding Author: Hamidreza Mirsafian

## مقدمه

از اواسط قرن بیستم روان‌شناسان، جامعه‌شناسان و دانشمندان علم مدیریت نیز وارد عرصه نظریه‌پردازی در زمینه کارآفرینی شدند. روان‌شناسان با هدف ارائه نظریه‌هایی مبتنی بر ویژگی‌های شخصیتی و تفاوت قائل شدن بین کارآفرینان و غیرکارآفرینان و مدیران به بررسی ویژگی‌های روان‌شناختی کارآفرینان پرداختند (احمدپور، ۱۳۸۰، شاه حسینی، ۱۳۸۳). جامعه‌شناسان و اندیشمندان علم مدیریت به مطالعه کارآفرینی با توجه به نظریه‌های اجتماعی - فرهنگی (تأثیر محیط و فرهنگ هر فرد در اقدام به کارآفرینی) و نظریه شبکه‌های اجتماعی پرداختند، ضمن اینکه با استفاده از رویکرد فتاری، کارآفرینی را همچون فرایندی معرفی نمودند که سرانجام به ایجاد شرکت‌های جدید می‌انجامد.

پژوهشگران دریافته‌اند که افرادی لایق و کارآمد، با نوآوری و خلاقیت خود باعث فعالیت سازنده و پویای منابع و خدمات می‌شوند، که صاحب نظران این نیروهای خلاق و مبتکر را کارآفرین نام نهاده اند. این افراد همیشه در پی یافتن راهی بهتر برای انجام کارها، خلق چیزهای نو و ایجاد تغییر با آزادی عمل و قبول مسئولیت هستند. کارآفرینی عامل حیاتی در زیشن ایده‌های جدید، خلق شرکت‌ها و کسب و کارهای تازه و بطور کلی پرورش اقتصاد است (احمدپور داریانی، ۱۳۸۱).

در جهان امروز، تفکر نوآوری و کارآفرینی و استفاده از آن در سازمان‌ها امری اجتناب ناپذیر است. همانطور که تولد و مرگ سازمان‌ها به بیشتر، بصیرت و توانایی‌های مؤسسین آنها بستگی دارد، رشد و بقای آنها نیز به عواملی نظیر توانایی، خلاقیت و نوآوری منابع انسانی وابسته است. امروزه سازمان‌ها دیگر نمی‌توانند با تعداد کمی افراد خلاق و کارآفرین و با اجرای چند طرح کارآفرینانه به سازمانی چاک، منعطف، فرست گرا و کم هزینه تبدیل شوند، بلکه باید شرایطی فراهم شود تا همه کارکنان از روحیه کارآفرینانه بهره‌مند شوند و بتوانند به راحتی و به طور فردی یا گروهی فعالیت‌های کارآفرینانه خود را به اجرا درآورند (صمد آقایی، ۱۳۸۸).

واژه کارآفرینی دیرزمانی پیش از آنکه مفهوم کلی کارآفرینی به زبان امروزی پدید آید در زبان فرانسه ابداع شد. از این واژه در مفاهیم متعددی چون هدایت مأموریت‌های نظامی، واسطه و یا حتی پیمانکاران که دست‌اندرکار ساخت جاده و پل و بندر بودند، استفاده شده است (کلانتری و همکاران، ۱۳۸۳). مفهوم کارآفرینی نخستین بار مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفت و از قرن شانزدهم میلادی تاکنون تقریباً کلیه مکاتب اقتصادی آن

را مورد توجه قرار داده‌اند. کانتیلون<sup>۱</sup> بعنوان یک اقتصاددان، فعالیت اقتصادی را به کارآفرینی مرتبط دانسته است (کوراتکو و هاجتس<sup>۲</sup>، ۱۳۸۴؛ علوی، ۱۳۸۲). او در قرن هفدهم میلادی یکی از نخستین نظریه‌ها را در مورد کارآفرینی عرضه کرد و به همین دلیل او را بنیانگذار این واژه می‌دانند. او کارآفرین را فردی می‌داند که اهل ریسک، نوآوری و پیشگامی باشد (هیسیریچ و پیترز<sup>۳</sup>، ۱۳۹۹).

در حیطه ورزش نیز اندیشمندان این خصوصیات را در هر دو حوزه ورزش‌های همگانی و قهرمانی تاثیرگذار میدانند (هارדי<sup>۴</sup>، ۱۹۸۶). در واقع کارآفرینی ورزشی امری پویا است که بر حوزه‌های متعددی از مدیریت مثل مدیریت عملکرد و نوآوری، مدیریت استراتژی کسب و کار، مدیریت بحران، توسعه ورزش‌های جدید، نوآوری در تولید، استراتژی‌های ترویجی، و توسعه فناوری تاثیر می‌گذارد (محمد‌کاظمی و امیدی، ۱۳۹۰).

کارآفرینی در سازمان‌های ورزشی شرایط و بستری را فراهم می‌کند که اولاً هر شخص یا گروهی که بخواهد پروسه کارآفرینی درون سازمانی را طی کند بتواند سریع، راحت و اثربخش آن را به اجرا درآورد و ثانیاً محرك، مشوق و آموزش دهنده افراد برای اجرای فعالیت‌هایی کارآفرینانه در حوزه‌های مختلف ورزشی باشد (صمد آقایی، ۱۳۸۸). همچنین امر کارآفرینی در ورزش می‌تواند در انواع و اشکال گوناگونی مثل کارآفرینی جامعه محور، کارآفرینی شرکتی، کارآفرینی سازمانی، کارآفرینی اجتماعی، کارآفرینی بین المللی و کارآفرینی فناوری خاک دارد (محمد‌کاظمی و امیدی، ۱۳۹۰). آنچه که می‌تواند رفتار کارآفرینی را در سازمان‌ها تقویت کند، سیک رهبری است. رهبر به سرپرستی زیردستان می‌پردازد، با آنها ارتباط برقرار می‌کند، انگیزه کار و فعالیت را در آن‌ها به وجود می‌آورد، به حل مشکلات می‌پردازد و به اقتضاء زمان تعییراتی در شرایط کار پذید می‌آورد. همه این کوشش‌ها به این منظور است که نیازها و هدف‌های سازمان و اعضای آن تواناماً تحقق پیدا کند.

کمبود رهبری، تنها به مؤسسات خصوصی و یا مؤسسات با تعداد پایینی از کارکنان محدود نمی‌شود و در سازمان‌های دولتی نیز بسیار محسوس است. بنابراین وقتی که به کمبود

1- Cantillon

2- Kuratko & Hodgetts

3- Hisrich and Peters

4- Hardy

## روش پژوهش

با توجه به اینکه در این پژوهش، پژوهشگر در صدد بررسی ارتباط میان سبک رهبری تحولی مدیران با رفتارهای کارآفرینی کارکنان بوده بنابراین، روش پژوهش، توصیفی (به این دلیل که پژوهشگر وضعیت و شرایط موجود را بدون دستکاری مورد سنجش قرار می‌دهد) و از نوع همبستگی (به لحاظ این که پژوهشگر رابطه‌های بین متغیرها را مورد سنجش قرار می‌دهد) می‌باشد.

**جامعه آماری:** جامعه پژوهش حاضر، شامل کلیه مدیران ادارات و کارمندان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان در سال ۱۳۹۳ بوده که تعداد کارمندان ۴۰۵ نفر و تعداد مدیران ادارات ۲۹ نفر بوده است.

**حجم نمونه:** برای تعیین حجم نمونه آماری از جدول کرجسی و مورگان<sup>۱</sup> (۱۹۷۰) استفاده شد. بر اساس محاسبات این جدول برای جامعه آماری با ۴۰۵ نفر حجم نمونه‌ای برابر با ۱۹۶ نفر کفايت می‌کند بنابراین، حجم نمونه کارمندان ۱۹۶ نفر انتخاب شد و برای مدیران ادارات حجم نمونه برابر با جامعه آماری در نظر گرفته شده است.

**روش نمونه‌گیری:** با توجه به این که تعداد جامعه آماری کارمندان ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌های واقع در استان اصفهان متفاوت بوده و برای این که بتوان سهمی برابر با جامعه آماری آنها را در پژوهش گنجاند، بنابراین از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب با جامعه آماری هر شهرستان استفاده شد. اما برای مدیران ادارات در شهرستان‌ها حجم نمونه برابر با جامعه آماری در نظر گرفته شده است.

**ابزار اندازه‌گیری:** در این پژوهش از دو پرسشنامه به شرح زیر استفاده شده است:

### ۱. پرسشنامه رفتار کارآفرینی

پرسشنامه رفتار کارآفرینی این پژوهش پرسشنامه‌ای محقق ساخته بود. سوالات پرسشنامه بر اساس نظریه‌های مرتبط با کارآفرینی تهیه و تنظیم شد که بر این اساس کارآفرینی در پنج مؤلفه‌ی (۱) نوآوری، (۲) ارتباطات، (۳) ریسک پذیری، (۴) خود شناسی، و (۵) شناسایی فرصت، مورد سنجش گرفت. پرسشنامه مذکور دارای ۲۵ سوال به صورت بسته پاسخ و با طیف پنج گرینه‌ای (خیلی زیاد - زیاد - تا حدودی - کم - خیلی کم) بوده که نحوه نمره‌گذاری آن به ترتیب ۵ - ۴ - ۳ - ۲ - ۱ است.

استعداد رهبری در جامعه اشاره می‌شود، مراد فقدان افرادی نیست که مقام‌های اجرایی و اداری را اشغال می‌کنند، بلکه کمبود افرادی است که آماده پذیرش نقش‌های رهبری مهمنم در جامعه باشند و بتوانند وظیفه خود را به صورت مؤثر و کارآمد انجام دهند (علوی، ۱۳۸۲).

سازمان‌ها به مدیران و کارکنان اثربخش و کارآمد نیاز دارند تا بتوانند به اهداف خود در جهت رشد و توسعه همه جانبه دست یابند. مدیر به عنوان نماینده رسمی سازمان برای ایجاد هماهنگی و افزایش بهره‌وری در رأس سازمان قرار دارد. موفقیت سازمان در تحقق اهداف در گرو چگونگی اعمال مدیریت و سبک‌های مؤثر رهبری است. مدیر در نقش رهبری سازمان می‌تواند سبک‌های متفاوتی در هدایت نیروی انسانی انتخاب کند. الگوهای رفتاری مناسب مدیر در هر سازمان باعث بوجود آمدن روحیه و انگیزش قوی در کارکنان می‌شود و میزان رضایت آن ها را از شغل و حرفه خویش افزایش می‌دهد. مدیران با استفاده از سبک صحیح رهبری می‌توانند رضایت شغلی و تعهد سازمانی کارکنان، رفتار کارآفرینی و بدنال آن بهره‌وری سازمان خود را افزایش دهند و در واقع، سازمانهای امروزی نیاز به کارکنان کارآفرین دارند.

در حوزه ورزش نیز بمانند دیگر حوزه‌ها اهمیت مدیریت و تاثیر آن در توسعه کارآفرینی در سازمان بیش از پیش به چشم می‌خورد، موضوعی که در حال حاضر در کشورمان کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در حقیقت مؤثرترین مانع در کارآفرینی کارکنان سازمان ورزش کشور (سازمان تربیت بدنی) سبکهای رهبری مدیران می‌باشد (محمد کاظمی و همکاران، ۱۳۹۰). در واقع سبکهای رهبری در ساختار مرکزی ورزش کشور و ویژگی‌های شخصی مدیران در جایگاهی بالاتر از فرهنگ سازمانی نامتناسب و تنش‌ها و تضادهای درون سازمانی از لحاظ سرکوب کارآفرینی کارکنان قرار دارند (محمد کاظمی و همکاران، ۱۳۹۰).

حال با عنایت به مطالب مطرح شده، با توجه به این مسئله که کارکنان در سازمان ورزش کشور بصورت مستمر با محیطی در حال تغییر و دگرگونی و سازگاری با محیط‌های جدید روبرو می‌باشند، باید سبک رهبری ویژه‌ای توسط مدیران اعمال شود تا رفتار کارآفرینی کارکنان تقویت و مورد حمایت قرار گیرد. با توجه به نقش سبک رهبری در تقویت رفتار کارآفرینی کارکنان، حال این سوال مطرح می‌شود که آیا سبک رهبری تحولی مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان بر رفتارهای کارآفرینی کارمندان در آن ادارات تاثیر گذار است؟ پژوهش حاضر به بررسی موضوع مذکور می‌پردازد.

**کارآفرینی و سبک رهبری تحولی) استفاده شد.**

**نتایج**

یافته‌های پژوهش در دو جدول به ترتیب زیر ارائه شده است.

**جدول ۱. نتایج ضریب همبستگی پرسنون، رابطه بین رفتار کارآفرینی کارمندان و سبک رهبری تحولی مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان**

سطح معناداری	ضریب تعیین	r	فراوانی	منبع
.۰/۰۱	.۰/۱۰	.۰/۳۲	۱۹۶	رفتار کارآفرینی کارمندان و سبک رهبری تحولی مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان

بنابر نتایج حاصله،<sup>۱</sup> مشاهده شده در سطح .۰/۰۵ همبستگی مثبت و معناداری را بین رفتار کارآفرینی کارمندان و سبک رهبری تحولی مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، استفاده مدیران از سبک رهبری تحولی موجب افزایش رفتارهای کارآفرینی کارمندان خواهد شد. ضریب اثر نشان می‌دهد که میزان اثرگذاری سبک رهبری تحولی مدیران بر رفتار کارآفرینی کارمندان ۱۰ درصد می‌باشد.

**جدول ۲. نتایج ضریب رگرسیون پیش‌بینی رفتار کارآفرینی کارمندان بر اساس سبک رهبری تحولی مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان**

سطح معناداری	ضریب تعیین	ارزش F	ضریب رگرسیون	خطای معیار	منبع
.۰/۰۱	.۰/۳۳	۴/۴۸	.۰/۴۹	.۰/۰۲	نوآوری
.۰/۰۳	.۰/۳۳	۲/۸۵	.۰/۳۳	.۰/۰۳	ارتباطات
.۰/۰۱	.۰/۳۳	۳/۷۱	.۰/۴۰	.۰/۰۹	ریسک پذیری
.۰/۱۷	.۰/۱۱	۱/۳۰	.۰/۱۴	.۰/۰۳	خود شناسی
.۰/۰۱	.۰/۳۳	۵/۱۵	.۰/۵۵	.۰/۰۲	شناسایی فرقتهای

بنابر نتایج حاصله، سبک رهبری تحولی مدیران بر مؤلفه‌های نوآوری، ارتباطات، ریسک پذیری، و شناسایی فرستت تاثیر دارد و در صورتی که مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان از سبک رهبری تحولی استفاده نمایند، می‌توان پیش‌بینی کرد که نوآوری، ارتباطات، ریسک پذیری، و شناسایی فرسته‌های مناسب برای نوآوری توسط کارمندان در آن ادارات افزایش

- ۲ - می‌باشد. این پرسشنامه توسط مدیران ادارات ورزش و جوانان در ارتباط با رفتار کارآفرینی کارمندان آنها تکمیل شده است.

نسخه اولیه پرسشنامه در ابتدا با استفاده از منابع و مطالعات اولیه در ۲۸ سوال طراحی گردید و سپس جهت تعیین اعتبار محتوایی آن از ۷ نفر از صاحب‌نظران خواسته شد که هر یک از سوالات را در یک طیف پنج ارزشی لیکتری، از «خیلی ضعیف تا خیلی خوب» ارزیابی نمایند که ۳ سوال در طیف ضعیف قرار گرفت. میانگین نمره ارزیابی صاحب نظران از ۲۵ سوال باقی مانده ۴/۰۴ بود که بیانگر روایی مطلوب اینبار است. سپس در راستای افزایش روایی پرسشنامه بازنگری صورت گرفت که سرانجام شکل نهایی پرسشنامه با ۲۰ سوال طراحی و تنظیم گردید و بر اساس ضریب کن达尔 میزان روایی پرسشنامه ۰/۷۵ محاسبه گردید که نشان دهنده روایی مناسب پرسشنامه است. برای سنجش پایایی پرسشنامه نیز، پس از انجام یک مطالعه مقدماتی و تعیین واریانس سوالات، از ضریب الگای کرونباخ استفاده گردید که در نهایت ضریب ۰/۸۵ به دست آمد.

## ۲. پرسشنامه سبک رهبری تحولی

پرسشنامه سبک رهبری تحولی این پژوهش مستخرج از پرسشنامه چند عاملی رهبری باس<sup>۱</sup> (MLQ) بوده است. در این پرسشنامه سبک رهبری در سه حیطه مورد مطالعه قرار می‌گیرد که برای پژوهش حاضر از ۲۰ سوال آن که مربوط به سبک رهبری تحولی می‌باشد، استفاده شد. این پرسشنامه توسط کارمندان ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان در خصوص میزان استفاده مدیران آن ادارات از سبک رهبری تحولی تکمیل شد.

باس (۱۹۸۵) روایی و پایایی حیطه سبک رهبری تحولی را به ترتیب ۰/۷۵ و ۰/۸۲ و ۰/۸۲ گزارش نموده است. در پژوهش حاضر نیز جهت سنجش پایایی آن پس از انجام یک مطالعه مقدماتی و تعیین واریانس سوالات از ضریب الگای کرونباخ استفاده شد و ضریب ۰/۸۲ به دست آمد.

روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها: به منظور تحلیل استنباطی داده‌های به دست آمده از ابزارهای اندازه‌گیری از روش‌های آماری تحلیل رگرسیون (برای سنجش پیش‌بینی تاثیر سبک رهبری تحولی بر مؤلفه‌های رفتار کارآفرینی) و ضریب همبستگی (برای سنجش رابطه بین هر یک از مؤلفه‌های رفتار

کلیدی در پژوهش افراد کارآفرین می باشدند. به عقیده هرسی و بلانچارد<sup>۳</sup> (۱۳۸۶) رهبری کارآمد موجب بهبود عملکرد، ایجاد انگیزه و رضایت زیردستان می شود. بنابراین هر مدیری باید درک دقیقی از مفهوم رهبری در سازمان داشته باشد. رهبری فراغرد تاثیرگذاری بر فعالیت‌های یک فرد یا یک گروه است که در وضعیت معینی در جهت تحقق هدفی کوشش می کنند. رهبران موفق توسعه دهنده کارآفرینی در سطوح مختلف سازمان هستند.

در مدل رهبران فرهمند، باس آنها را به عنوان رهبران تحول نگر معرفی می کند (باس، ۱۹۸۵). این رهبران در سیستم سازمانی و پیروان خود، تغییر و تحول را به وجود می آورند. آنها دارای قدرت فوق العاده ای هستند و در قلوب پیروان خود نفوذ می کنند. رهبران تحول آفرین، دید فرهنگ جمعی را ایجاد و آن را در میان کارکنان ترویج می دهند و با پذیرش پیشنهادهای کارکنان و بازخورد این پذیرش به آنان، کارکنان را بر می انگیزند که توانایی هایشان را رشد و توسعه دهند که این فرآیند توسعه دهنده کارآفرینی خواهد بود. در همین ارتباط در پژوهش رئیسی و همکاران (۱۳۸۹) رابطه مستقیم و معناداری بین ویژگی های شخصیتی مدیران با کارآفرینی کارکنان گزارش داده شد، همچنین اریکسون<sup>۴</sup> (۲۰۰۷) و زارع (۱۳۸۵) نیز طی پژوهشی گزارش کردند که بین عوامل روانشناختی و کارآفرینی سازمانی رابطه مستقیم وجود دارد که در این میان علاوه بر سبک مدیریت در سازمان ها، حمایت های روانی مدیران برای تولید کارآفرینی بسیار مهم بوده است. در این ارتباط زهو<sup>۵</sup> (۲۰۱۰) و پولیتیس<sup>۶</sup> (۲۰۰۱) در پژوهش های خود مؤثرترین نقش را به سبک رهبری تحولی مدیر برای تقویت کارآفرینی کارکنان داده اند.

از دیگر پژوهش هایی که نقش مدیریت و سبک رهبری بر کارآفرینی کارکنان را ثابت و معنادار گزارش نموده اند می توان به مطالعات احمدپور داریانی (۱۳۸۴)، مینایی پور (۱۳۸۳)، اکبرالسادات (۱۳۸۵)، ری (۲۰۰۴)، کوخ<sup>۷</sup> (۲۰۰۵)، کرافورد<sup>۸</sup> (۲۰۰۵)، کوئی چن و شو چن<sup>۹</sup> (۲۰۰۸)، جائز و انگلیش<sup>۱۰</sup>

3- Hersey and Blanchard

4- Erikson

5- Zhao

6- Politis

7- Rae

8- Koch

9- Crawford

10- Kuei Chen & Shuo Chen

11- Jones & English

یابد. بنابراین برای ساخت معادله رگرسیون، باید مؤلفه های نوآوری، ارتباطات، ریسک پذیری، و شناسایی فرصت از رفتار کارآفرینی کارمندان در کنار سبک رهبری تحولی مدیران قرار داشته باشد. ضریب تعیین نشان می دهد که ۰/۳۳ از نمرات مؤلفه های مذکور در رفتار کارآفرینی کارمندان تحت تاثیر نمرات سبک رهبری تحولی مدیران قرار دارد.

## بحث و نتیجه گیری

یافته های این پژوهش در خصوص رابطه بین سبک رهبری تحولی مدیران و رفتارهای کارآفرینی کارمندان ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان نشان داد که همبستگی مثبت و معناداری بین سبک رهبری تحولی مدیران و رفتارهای کارآفرینی کارمندان آن ادارات وجود دارد. به عبارت دیگر، استفاده مدیران از سبک رهبری تحولی موجب افزایش رفتارهای کارآفرینی کارمندان خواهد شد. ضریب اثر نیز نشان می دهد که میزان اثربخشی سبک رهبری تحولی مدیران بر رفتار کارآفرینی کارمندان ۱۰ درصد می باشد. بنابر تحلیل های رگرسیونی، سبک رهبری تحولی مدیران بر مولفه های نوآوری، ارتباطات، ریسک پذیری، و شناسایی فرصت کارکنان تاثیر دارد و در صورتی که مدیران ادارات ورزش و جوانان استان اصفهان از سبک رهبری تحولی استفاده نمایند، می توان پیش بینی کرد که میزان رفتارهای نوآورانه، برقراری ارتباطات مناسب در جهت انجام فعالیت های نوآوری، ریسک پذیری و پذیرش خطر با هدف خلق فرصت و موقعیتی تازه و نو، و همچنین شناسایی فرصت های مناسب برای انجام فعالیت های نوآورانه را توسط کارمندان در ادارات آن افزایش یابد.

مرکز کارآفرینی دانشگاه میامی در اوهايو<sup>۱</sup> (۲۰۰۴) کارآفرینی را فرآیندی برای تشخیص، توسعه و به واقعیت درآوردن یک رویا در زندگی می داند که این رویا می تواند یک فکر بدیع، یک فرصت تازه و یا بطور ساده شیوه بهتری برای انجام برخی از کارها باشد و نهایتاً نتیجه ای که می توان برای این فرآیند انتظار داشت ایجاد یک موقعیت مخاطره آمیز تحت شرایط ناپایدار و عدم قطعیت است. به همین جهت در سازمان ها نیاز است که سبک مدیریتی ویژه ای توسط مدیران انتخاب شود که بتواند فرآیند کارآفرینی را در کارکنان و کارمندان آن سازمان ها به صورت مطلوبی توسعه دهد. در مدل بیش اپ، کرون و ویور<sup>۲</sup> (۲۰۰۰) نیز مدیران و مریبان دارای نقشه های اساسی، مهم و

1- Entrepreneurship center at Miami university of Ohio

2- Bishop Model, Crown & Weaver

کیم<sup>۱</sup> (۲۰۰۹)، ایال و کارک<sup>۲</sup> (۲۰۱۰)، دیمر و ارل<sup>۳</sup> (۲۰۱۰)، هنری، هیل و لیچ<sup>۴</sup> (۲۰۱۱)، و نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۲) اشاره نمود. بر این اساس یافته‌های پژوهش حاضر در راستای نتایج پژوهش‌های مذکور می‌باشد.

در حال حاضر از جمله مؤثرترین عوامل محدود کننده کارآفرینی کارکنان در سازمان‌های ورزشی کشور بویژه سازمان ورزش و جوانان (سازمان تربیت بدنی) سبک رهبری مدیران می‌باشد (محمد کاظمی و همکاران، ۱۳۹۰). در واقع مواردی همچون شایسته سalarی، تفویض اختیار به کارکنان خلاق و نوآور و مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌ها که از مؤلفه‌های مهم مدیریتی و لازمه کارآفرینی سازمانی بوده در سازمان تربیت بدنی کشور بسیار کم رنگ است و پاسخگوی نیازهای آن سازمان نمی‌باشد. همچنین نبود فرهنگ سازمانی مطلوب برای ساختن بستری مناسب در ارتباط با کارآفرینی کارکنان نیز از دیگر عوامل مؤثر در این ارتباط می‌باشد. در این میان پرورش روحیه تحولگرایی در مدیران و استفاده از مدیران گسترش کارآفرینی در آن سازمان‌ها بوده و به پرورش کارکنان خلاق و نوآور کمک کند. لذا لازم است که مدیران در ادارات ورزش و جوانان کشور و مخصوصاً در استان اصفهان به این امر توجه ویژه‌ای داشته باشند.

**سپاسگزاری:** پژوهشگر از تمامی شرکت کنندگان در این پژوهش کمال تشکر را دارد.

---

12- Kim  
13- Eyal & Kark  
14- Damer & Earle  
15- Henry, Hill & Leitch

- مینایی‌بور، الهام. (۱۳۸۳). بررسی تاثیر عوامل رفتاری بر کارآفرینی درون سازمانی از دیدگاه کارکنان شهرداری تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
- نصیرزاده، عبدالمهدي؛ فراهانی، ابوالفضل؛ رضابی، شمس الدین؛ وطن دوست، مریم. (۱۳۹۲). ارزیابی کارآفرینی مدیران کل تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۷(۲)، ۱۴۴-۱۲۹.
- هرsei، پل؛ بالانچارد، کنت. (۱۳۸۶). مدیریت رفتار سازمانی، کاربرد منابع انسانی. مترجم: علاقه‌بند، علی. تهران: انتشارات امیر کبیر. چاپ اول.
- هیسریچ، رابرت؛ پیترز، مایکل. (۱۳۸۲). کارآفرینی. مترجمان: فیض بخش، سید علیرضا؛ تقی‌یاری، حمیدرضا. دانشگاه صنعتی شریف. چاپ اول.

## منابع

- احمدپور داریانی، محمود. (۱۳۸۱). کارآفرینی تعاریف، نظریات، الگوها. تهران: بردهیس. چاپ چهارم.
- احمدپور داریانی، محمود؛ شیخان، ناهید؛ رضازاده، حجت الله. (۱۳۸۴). تجارب کارآفرینی در کشورهای منتخب. تهران: امیرکبیر. چاپ اول.
- اکبر السادات، زهرا. (۱۳۸۵). بررسی نقش سازمان‌های دولتی و غیر دولتی در توسعه کارآفرینی کارکنان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسکان.
- رئیسی، ابراهیم. (۱۳۸۹). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی مدیران با کارآفرینی در سازمان‌های بهداشتی و درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز.
- زارع، قاسم. (۱۳۸۵). ارتباط بین عوامل روانشناختی توانمندسازی کارشناسان و کارآفرینی سازمان تربیت بدنی کشور. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تهران.
- شاه حسینی، علی. کارآفرینی. تهران: آیینه. چاپ اول.
- صمدآقایی، جلیل. (۱۳۷۸). سازمان‌های کارآفرین. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولت. چاپ اول.
- علوی، ابوالفضل. (۱۳۸۲). کارآفرینی و رسالت دانشگاه. مجله رهیافت، ۲۹، ۳۳-۲۸.
- کلاتری، صمد؛ رباني، رسول؛ هزارجریبی، جعفر. (۱۳۸۳). بررسی میزان کارآفرینی دانش آموختگان در عرصه نشریات و مطبوعات. فصلنامه علوم اجتماعی، ۱۱، ۱۸۹-۱۷۱.
- کوراتکو، دونالد؛ هاجتس، ریچارد. (۱۳۸۴). نگرشی معاصر بر کارآفرینی. مترجمان: عامل محراجی، ابراهیم؛ تبرایی، محسن. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد. چاپ سوم.
- محمدکاظمی، رضا؛ امیدی، یاور. (۱۳۹۰). کارآفرینی ورزشی: رویکردی نوظهور در کارآفرینی و مدیریت ورزشی. دوفصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۲، ۸۶-۷۰.
- محمدکاظمی، رضا؛ قاسمی، حمید؛ رستم بخش، محمدرضا. (۱۳۹۰). شناسایی و تحلیل موانع رفتاری کارآفرینی سازمانی در سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش) کشور. پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، ۲، ۱۰۰-۸۹.

- entrepreneurship education. *Journal of Education and Training.* 46(8): 416-423.
- Kerjcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurements.* 30: 607-610.
  - Kim, B. (1998). Increasing the career decision – making self – efficacy of nontraditional college students. *Journal of College Counseling.* 1(1): 35-44.
  - Koch, A. (2005). An analysis of training and promotion of entrepreneurship in sustainability management. *International Journal of sustainability in Higher Education.* 6(2): 114-121.
  - Kuei chen, J. & shuo chen, I. (2008). Personal traits and leadership styles of Taiwan's higher educational Institutions In Innovative operations . American Academy of Business, Cambridge. 12(2): 145-150.
  - Politis, P. (2001). The relationship of various leadership styles to knowledge management. *Leadership and organization Development Journal.* 22(8): 358-364.
  - Rae, D. (2004). Entrepreneurial learning: a practical model form. *The creative industries. Journal of Education and Training.* 46(8/9): 492-500.
  - Zhao, F. (2010). Exploring the synergy between entrepreneurship and innovation. *International Journal of Entrepreneurial Behavior and Research.* 11(1): 25-47.

## REFERENCES

- Bass, B.M. (1985). From transactional to transformational leadership. *Organizational Dynamics.* 18: 14-32.
- Bishop, K., Crown, D.D. & Wearer, M. (2000). Viewing entrepreneurs as learning individuals and related implications for entrepreneurial training. Working paper, Alabama: University of Alabama.
- Crawford, C. (2005). Effects of transformational leadership and organization position on knowledge management. *Journal of Knowledge Management.* 6:6-16.
- Deamer, I. & Erale, L. (2010). Searching for entrepreneurship. *Industrial and Commercial Training.* 36(3): 99-103.
- Entrepreneurship Center at Miami University of Ohio. (2004). In: <http://westaction.org/definitions/> / def-entrepreneurship-zhtml.
- Erikson, T. (2007). Towards a taxonomy of entrepreneurial learning experiences among potential entrepreneurs. *Journal of Small Business and Enterprise Development.* 10(1): 106-112.
- Eyal, K. & Kark, C. (2010). A Contemporary approach to entrepreneurship education. *Journal of Education and Training.* 46(8): 416-423.
- Hardy, S. (1986). Entrepreneurs, organizations, and the sport marketplace: subjects in search of historians. *Journal of Sport History.* 13(1): 14-33.
- Henry, C., Hill, F. & Leitch, C. (2011). Entrepreneurship education and training can entrepreneurship be thought. *Journal of Education and Training.* 7(3): 158-169.
- Jones, C. & English, J. (2009). A contemporary approach to